



# SØDISBAKKE MUSEUM

Forsorgshistorie gennem 150 år



REGION NORDJYLLAND

## VELKOMMEN TIL SØDISBAKKE MUSEUM

I Mariager byggedes i 1866 en "Tvangs- og arbejdsanstalt" til anbringelse af betlere og løsgængere, der ikke kunne klare sig selv.

Denne anstalt lukkede i 1938 og erstattedes i 1940 af "Anstalten Mariager", som startede i nye bygninger og var et bosted for dem der dengang kaldtes åndsvage. Arkitekten C.F. Møller stod bag byggeriet. I 1959 indviede socialminister Julius Bomholt C-bygningen, hvor museet ligger, med ordene: "Dette er ikke en bolig. Det er en menneskesilo."

Det er hverdagslivet i disse bygninger frem til idag som man kan se og høre om på Sødisebakke Museum.

Sødisebakke ligger i udkanten af Mariager by, omgivet af skoven, Maren Findsdalen, midt i et stort naturskønt og rekreativt område på ca. 60 tønder land.

Mariager er et mindre bysamfund med tradition for at have plads til mennesker, der er anderledes, da der har været anstalt og offentlig institution på grunden siden 1846.

Idag bor 120 voksne med udviklingshæmning på Sødisebakke.



*Fikseringsmøbel.  
Fabrikeret af lokal snedkere til ibrugtagning  
af Sødisebakke 1940*

*Fikseringsmateriale: Bælter, hånd-fodremme,  
handsker og muffetrojer. Fiksering af bebo-  
erne ophørte i 1976. Ca. 1/4 af beboerne var  
mere eller mindre fikserede hele tiden.*



*Øvert: Sovesal. Modul af sovestue, som den var i 1940 og frem til 1970'erne. 8-9 sengs stue, hvor der kun var plads til seng og taburet til beboernes ejendele.*

*Nederst: Kontrol-ur. Kontrolure blev brugt i A og B bygningerne af nattevagten frem til ca. 1960. Hver time skulle nattevagten rundt i bygningen fra kælder til loft for at se, om alt stod vel til. På loftværelserne sov der også beboere og i en periode også i kælderen i A bygningen. (Der var 1 nattevagt i hver bygning til ca. 100 beboere).*





### *Klemmer:*

*I 1958 var det kun et fåtal af Sødissbakkes 200 beboere som gik på værksted eller havde beskæftigelse andet sted. De heldige samlede eksempelvis klemmer (billedet) eller løste opgaver for lokale virksomheder eller borgere. Andre arbejdede på Sødissbakkes eget jordbrug og dyrehold.*



### *Pause*

*Mange medarbejdere boede på Sødissbakke og grænserne mellem fritid og arbejdstid flød gerne sammen. Ikke mindst for eleverne, som ofte blev sat til at stoppe strømper eller reparere bebornes tøj, når de egentlig selv mente, det var tid til en pause. Man skulle ikke sidde med hænderne i lommen!*

*Til venstre*

*De kvindelige beboeres dragter, som de så ud fra begyndelsen af 1950'erne til midten af 1970erne*

### *Hjælpe midler*

*Forskellige udgaver af gaffler, der er benyttet af beboere med nedsat bevægelighed i arm/håndled.*

*Er fremstillet på institutionens maskinstue. Her var man altid behjælpelig med at løse plejepersonalets problemstillinger. På museet kan man se flere af sådanne hjemmelavede hjælpemidler. Dengang kunne man ikke købe sådanne hjælpemidler som standardvarer.*

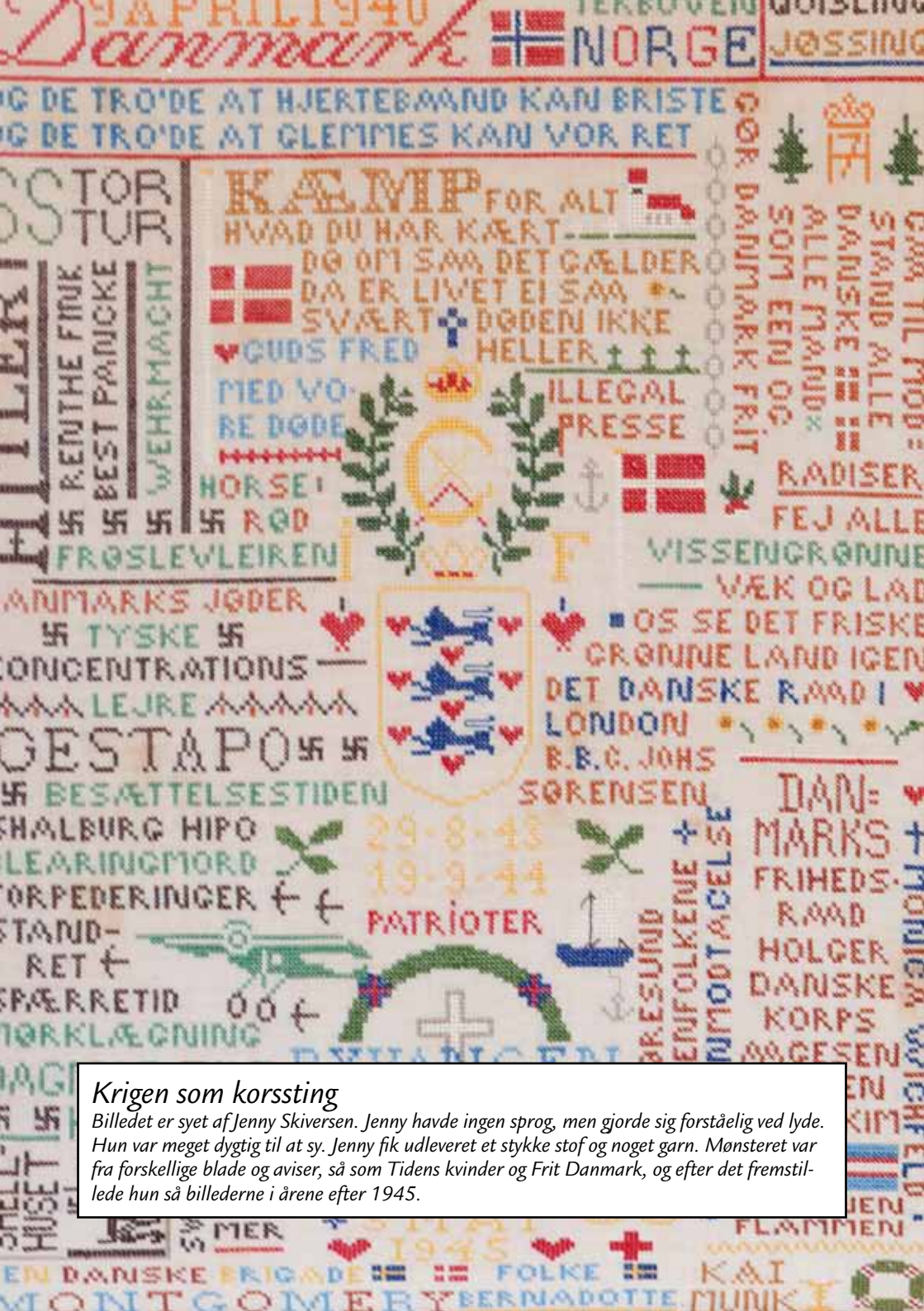


*Museets bestyrelse består af nu pensionerede medarbejdere, som har en mangeårig ansættelse på Sødisebakke bag sig. De bærer mange erfaringer og beretninger med sig, ligesom de kan forklare alt om museets mange effekter*



*Museet er indrettet i de store loftsrum i C-bygningen*





### Krigen som korssting

Billedet er syet af Jenny Skiversen. Jenny havde ingen sprog, men gjorde sig forståelig ved lyde. Hun var meget dygtig til at sy. Jenny fik udleveret et stykke stof og noget garn. Mønsteret var fra forskellige blade og aviser, så som Tidens kvinder og Frit Danmark, og efter det fremstillede hun så billederne i årene efter 1945.

# LIFE

Læring og udvikling

Invitation

Fællesskab

Engagement

Sødisbakke Museum er beliggende ca. 1 km fra Mariager centrum.  
Se efter det orange skilt ved indkørsel til Sødisbakke.

Der er gode parkeringsforhold, og elevator, som kører op til museet  
på 2. sal

Sødisbakke Museum

Bygning C

Havndalvej 7

9550 Mariager

Åbningstider: tirsdage 15 - 17 - eller efter aftale

tlf. 96 68 25 24

[museumsodisbakke@rn.dk](mailto:museumsodisbakke@rn.dk)

[www.sodisbakke.rn.dk](http://www.sodisbakke.rn.dk)

Juni 2011

Fotos: Louise Aamann, Koncern Kommunikation

Forsidemontage: Niels Bonnerup, Sødisbakke



REGION NORDJYLLAND